

Eiropas
Komisija

ES BUDŽETS NĀKOTNEI

#EUBudget #EURoad2Sibiu #FutureofEurope

2018. gada 2. maijā

KOPĒJĀ LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKA

KĀPĒC TĀ IR PRIORITĀTE?

Lai saražotu iedzīvotājiem kvalitatīvu un nekaitīgu pārtiku par pieņemamām cenām un nodrošinātu spēcīgu sociālekonomisko struktūru lauku apvidos, Eiropā ir vajadzīga noturīga, ilgtspējīga un konkurētspējīga lauksaimniecības nozare. ES lauksaimniecības nozare un lauku apvidi saskaras ar globālām pārrobežu problēmām, tāpēc ir vajadzīga kopīga rīcībpolitika ES līmenī.

Komisija ierosina **modernizētu kopējo lauksaimniecības politiku (KLP)**, kas nodrošinās piekļuvi kvalitatīvai pārtikai un vienlaikus Eiropas Savienībā uzturēs pilnībā integrētu vienoto tirgu lauksaimniecības precēm.

Modernizētā politika:

- liks lielāku uzsvāri uz vides un klimata jautājumiem;
- atbalstīs pāreju uz ilgtspējīgāku lauksaimniecības nozari;
- atbalstīs dzīvīgu lauku apvidu attīstību.

KO TAS NOZĪMĒ FINANSIĀLĀ ZIŅĀ?

Modernizētās kopējās lauksaimniecības politikas budžets būs **365 miljardi eiro**, un tās pamatā arī turpmāk būs divi pīlāri: tiešie maksājumi lauksaimniekiem un lauku attīstības finansējums. Komisija ierosina palielināt valsts līdzfinansējuma likmes lauku attīstības pasākumiem. Turklāt programmā **“Apvārnis Eiropa” 10 miljardi eiro** būs atvēlēti pētniecībai un inovācijai tādās jomās kā pārtika, lauksaimniecība, lauku attīstība un bioekonomika.

KAS KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMOS IR JAUNS?

- **Jauns īstenošanas modelis**, kas darbības apvieno vienā plānošanas instrumentā, proti, **kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskajā plānā**.
- **Lielāka elastība un vienkāršošana**. ES līmenī tiks izvirzīti kopīgi mērķi, un uz to pamata dalībvalstis varēs brīvāk rīkoties, lai savas vajadzības saskaņotu ar intervences shēmām, ko tās iekļaus nacionālajā stratēģiskajā

plānā. Tādējādi lauksaimniekiem un pārvaldes iestādēm piemērojami noteikumi kļūs vienkāršāki un kopējā lauksaimniecības politika **vairāk orientēsies uz rezultātiem**.

Arī turpmāk liela nozīme būs tiešajiem maksājumiem, taču tie tiks nedaudz samazināti un būs skaidrāk mērķorientēti.

- **Līdzsvarotāks** maksājumu **sadalījums**, ko veicinās obligāta maksimuma noteikšana lauku saimniecības līmenī vai regresīvi maksājumi, kas samazināsies līdz ar lauku saimniecības lielumu. Tas nozīmē, ka atbalsts tiks pārdalīts par labu vidējām un mazām lauku saimniecībām. Arī tiešo maksājumu apjomi par hektāru dalībvalstīs turpinās tuvināties ES vidējam rādītājam.
- Ciešāka saikne ar **vidiskajiem mērķiem**. Tiešie maksājumi būs saistīti ar stingrākiem nosacījumiem, kas piemērojami visiem atbalsta saņēmējiem. No tiešo maksājumu budžeta tiks finansētas brīvprātīgas ekoshēmas. Būtiska daļa no finansējuma būs atvēlēta klimatam un videi labvēlīgām lauku attīstības darbībām. Šī sistēma dalībvalstīm nodrošinās lielāku elastību, kas ļaus tām sekmīgāk pievērsties vidiskiem mērķiem un rīkoties vērienīgāk.
- Tiks izveidota **jauna krīzes rezerve**, kas noderēs tad, ja kādas neparedzētas norises starptautiskajos tirgos vai specifiski ārpussavienības valstu darbību radīti triecieni lauksaimniecības nozarē izraisītu krīzi. Stratēģiskajos plānos būs jāparedz **atbalsts riska pārvaldības instrumentiem**, tostarp ienākumu stabilizācijai.

KO VĒL JAUNAIS ES BUDŽETS UZLABOS ŠAJĀ JOMĀ?

- Gaidāmais ES budžets uzlabos ES kohēzijas politikas un kopējās lauksaimniecības politikas sinerģiju, un tas dos iespēju finansēt investīcijas dabas un bioloģiskās daudzveidības jomā. Saskaņā ar Parīzes nolīgumu un apņemšanos īstenot ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus **vismaz 25 % no ES izdevumiem visās ES programmās būtu jāatvēr klimatisko mērķu sasniegšanai**.
- Programmā **“Apvārsnis Eiropa” 10 miljardi eiro** būs atvēlēti pētniecībai un inovācijai tādās jomās kā pārtika, lauksaimniecība, lauku attīstība un bioekonomika.
- **Iedibinātā vides un klimata pasākumu programma LIFE** atbalstīs pasākumus, kas veicina energoefektivitāti un tīru enerģiju.
- **Kosmosa programma** ar satelītiem *Copernicus* un *Galileo* precīzajai lauksaimniecībai palīdzēs kļūt par realitāti: satelīti novēros ES lauksaimniecības zemi un raidīs lauksaimniekiem signālus par to, kurās lauka vietās var lietot mēslošanas līdzekļus. Tas mazinās šādu līdzekļu nevajadzīgas lietošanas apmēru, tātad arī kopējo augsnes un gaisa piesārņojumu.

TURPMĀKIE PASĀKUMI

